

VPR: pašvaldību sadarbība jāorganizē plānošanas reģioniem

VPR Attīstības padome 9. decembra sēdē tika iepazīstināta ar Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas (VARAM) ieceri veidot sadarbības teritorijas. VPR Attīstības padome – Vidzemes pašvaldību vadītāji – pieņēma informāciju zināšanai, bet izteica kritiku par šo piedāvājumu. Pašvaldību sadarbība ir jāveicina, tomēr tai nav nepieciešams jauns teritoriālais iedalījums.

VARAM pārstāvji ne VPR Attīstības padomes sēdē, ne ministra K. Gerharda tikšanās reizēs ar Vidzemes pašvaldību vadītājiem Valmierā un Cēsīs dienu iepriekš diemžēl nespēja piedāvāt objektīvus un ekonomiskos aprēķinus balstītus argumentus sadarbības teritoriju izveidei. To vietā ir jāīsteno vairākos politikas dokumentos jau tagad atrunātais princips, ka pašvaldību sadarbība ir jāorganizē ar likumu noteiktajās teritorijās – plānošanas reģionos.

VPR Attīstības padome atbalsta pašvaldību sadarbības veicināšanu, kas arī ir apliecināts VARAM saskaņotajos un VPR Attīstības padomē apstiprinātajos Vidzemes reģiona attīstības plānošanas dokumentos. VPR koordinēta pašvaldību sadarbība ir būtiska daļa no Vidzemes ilgtspējīgas attīstības stratēģijas 2030 definētā optimālā attīstības scenārija (vairāk par Vidzemes ilgtspējīgas attīstības stratēģiju aplūkojiet [šeit](#)).

Tas, ka pašvaldību sadarbība ir jāorganizē plānošanas reģioniem, ir apstiprināts arī Latvijas Nacionālajā attīstības plānā 2014.-2020. gadam, kur 348. punktā norādīts, ka “plānošanas reģioni veiks mazāko novadu pašvaldību un to iedzīvotāju iesaisti realizētajos ieguldījumu projektos, tādējādi vairojot attīstības sinerģiju starp visām apdzīvotajām vietām.” Plānošanas reģioni kā pašvaldību sadarbību veicinošā institūcija ir norādīta arī

Reģionālās politikas pamatnostādņēs 2013.-2019. gadam.

Aplūkojot iepriekš minētos politikas dokumentus, nepārprotami ir skaidrs, ka pašvaldību sadarbības veicināšanai nav nepieciešams veidot jaunu teritoriālo iedalījumu. Plānošanas reģioni ir atbilstoši, lai veicinātu pašvaldību sadarbību un ļautu reģioniem novirzīt arī atsevišķas valsts pārvaldes funkcijas. Jau 2011. gada 3. martā Saeima savā paziņojumā atzina “par svarīgu mērķi uz plānošanas reģionu bāzes decentralizēt valsts pārvaldi”, un VPR vienmēr ir apliecinājis gatavību pārņemt nepieciešamās valsts pārvaldes funkcijas, lai nodrošinātu valsts sniegto pakalpojumu pieejamību Vidzemes reģiona iedzīvotājiem.

Guna Kalniņa-Priede
Administrācijas vadītāja

Jāturpina novērst sabiedriskā transporta un skolēnu pārvadājumu reisu dublēšanos

Skolēnu pārvadājumu un sabiedriskā transporta reisu optimizācija reģionos ir jāturpina, uzskata VPR Sabiedriskā transporta nodaļas vadītāja Inita Ozoliņa. Pašvaldībām un reģionālajiem pārvadātājiem kopīgi jāstrādā, lai maršrutos nenotiktu reisu dublēšanās, turklāt ir jāņem vērā arī citi ietekmējošie faktori kā, piemēram, darbaspēka kustība.

2016. gada rudenī pēc Burtnieku novada pašvaldības ierosinājuma tika ieviestas izmaiņas maršrutā Valmiera-Strenči-Valmiera, kas ļāva optimizēt skolēnu pārvadījumus un sabiedriskā transporta reisu un ietaupīt resursus Burtnieku novada pašvaldībai. Šī maršruta izveidošana ir izrādījusies ļoti veiksmīga, reiss ir papildīts, un ar šī gada 5. janvāri pēc Strenču novada domes ierosinājuma tas tiek pagarināts līdz apdzīvotai vietai Seda, lai nodrošinātu skolēnu nokļūšanu uz / no Valmieru.

Līdzīgs process notika arī Cēsu novadā, kur vietējā pašvaldība vienojās ar pārvadātāju AS "CATA" par skolēnu pārvadātājiem Vaives pagastā, tādējādi radot iespēju izmantot sabiedriskā transporta pakalpojumus visiem iedzīvotājiem, līdz šim kursējošais pašvaldības transports bija paredzēts pašvaldības funkciju veikšanai un tajā nebija iespējami skaidras naudas norēķini, norādīja I. Ozoliņa. Skolēni arī līdz šim braukšanai izmantoja braukšanas kartes, bet no 2017. gada uzņēmumā plānots ieviest elektroniskās braukšanas kartes. Tas ļaus precīzi veikt pārvadāto skolēnu uzskaiti.

"VPR atbalsta reisu optimizāciju šādā izpausmē un arī turpmāk atbalstīs pašvaldības un reģionālos pārvadātājus to centienos novērst reisu dublēšanos, protams, saglabājot reģiona

iedzīvotājiem sniegtos pakalpojumus. Reisu dublēšanās novēršana ļaus pašvaldībām un reģionālajiem pārvadātājiem ietaupīt līdzekļus, ko var novirzīt citām vajadzībām," atzina VPR Sabiedriskā transporta nodaļas vadītāja.

Pārvadātājiem un pašvaldībām kopīgi jāuzklausā iedzīvotāju vēlmes un ieteikumi par jaunu reisu izveidošanu vai esošo reisu izmaiņām. Jau šobrīd ir labi piemēri, kas parāda, ka šāda uzklaušana ir iespējama un tādā veidā var rasties reālas izmaiņas. Piemēram, jau ilgāku laiku bija zināms pieprasījums pēc vēlā reisa, lai no Cēsīm nokļūtu Liepā, un šobrīd ir ieviests reiss maršrutā Cēsis-Valmiera ar atiešanas laiku 22:35 (līdz tam vēlākā iespēja bija līdz 20:00 vakarā), tādējādi veicinot darbaspēka mobilitāti Vidzemes reģionā.

Reisu optimizācijai neapšaubāmi jāērķinās ar reģionu iedzīvotāju interesēm, tomēr atsevišķos gadījumos ir iespējama arī reisu slēgšana. "Šovasar eksperimentālā kārtā reisa Sigulda-Cēsis-Valmiera tika atklāts autobusa reiss ar mērķi uzņemt pasažierus no vilciena, kurš pēc AS "Pasažieru vilciens" veiktajām izmaiņām kursēja tikai līdz Siguldai, tomēr tā lietderīgums netika pierādīts. Gluži pretēji, visas vasaras garumā pārsēšanos no Rīgas vilciena Siguldā izmantoja tikai septiņi pasažieri, līdz ar to bija skaidrs, ka Autotransporta direkcijas lēmums par reisa slēgšanu bija pamatots," atzina I. Ozoliņa.

Inita Ozoliņa

Sabiedriskā transporta nodaļas vadītāja

VPR ATTĪSTĪBAS PLĀNOŠANAS DOKUMENTI

Aktualizēts VPR Rīcību plāns

VPR Attīstības padomes sēdē, 9. decembrī, tika apstiprināts aktualizētais VPR Rīcību plāns. Īstenojamo aktivitāšu sarakstā iekļautas aktivitātes, kuras iniciators ir VPR administrācija. VPR administrācija šīs aktivitātes īsteno patstāvīgi vai sadarbībā ar valsts, pašvaldības iestādēm, nevalstiskajām organizācijām vai komersantiem. Aktivitātes ir definētas, balstoties uz VPR attīstības programmā 2015.-2020. gadam noteiktajām prioritātēm, mērķiem, uzdevumiem un rīcībām.

Rīcību plāna aktuālā versija pieejama VPR mājaslapā—[šeit](#). Jautājumu gadījumā lūgums vērsties pie Teritoriālās plānošanas nodaļas vadītājas Ievas Kalniņas, e-pasts: ieva.kalnina@vidzeme.lv

Ieva Kalniņa

Teritoriālās plānošanas nodaļas vadītāja

Darba iespēja: Meklē ekspertu energoplānošanas atbalstam Vidzemes pašvaldībās

Vidzemes plānošanas reģions projekta PANEL2050 ietvaros, aicina darbā ekspertu energoplānošanas atbalstam Vidzemes pašvaldībās. Pieteikšanās (CV un motivācijas vēstule) līdz 2017. gada 25. janvārim.

ESOŠĀ SITUĀCIJA

Pašvaldībās ir nozīmēti par energopārvaldību atbildīgie speciālisti, kuri apgūs energoplānošanu un izstrādās energoplānus savās pašvaldībās. Lielā mērā par aktivitāšu ieviešanu būs atbildīgi paši speciālisti, taču nepieciešams nodrošināt praktisku atbalstu apmācību un plānu izstrādes laikā, vienlaikus sekojot līdzi progresam. Energoaplānošanas eksperts, sadarbībā ar projekta vadītāju pildīs mentora misiju, uzraugot, lai pašvaldības pusotra gada laikā izstrādātu energoplānu un uzsāktu tā ieviešanu.

DARBA PIENĀKUMI

Apmeklēt Vidzemes pašvaldības, uz vietas konsultējot/ sniedzot praktisku palīdzību esošās situācijas pārskata sagatavošanā, t.sk. enerģijas datu apkopošana/analīze, energoplānu izstrāde. Ja

nepieciešams, ievadīt speciālistus darbā, parādot, kā iepriekš nosauktās lietas veicamas. Jāsniedz padomi par individuālajos gadījumos labākajiem tehnoloģiskajiem risinājumiem, sagatavojot aprēķinus, rādot piemērus, jādemonstrē stratēģisks redzējums par energoplānošanu.

PRASĪBAS

Vēlama enerģētikas inženiera vai būvniecības inženiera izglītība, energoauditora specializācija tiks uzskatīta par priekšrocību.

Nepieciešamas labas angļu valodas zināšanas un B kategorijas autovadītāja apliecība.

Vēlama sava automašīna.

Plānotais sadarbības ilgums 2017. gada februāris – 2018.gada oktobris.

PIETEIKŠANĀS

Gaidīsim CV un motivācijas vēstuli uz e-pastu aija.ruse@vidzeme.lv līdz 2017. gada 25. janvārim.

VAKANCE

**EKSPERTS
ENERGOPLĀNOŠANAS ATBALSTAM
VIDZEMES PAŠVALDĪBĀS**

GAIDĪSIM CV un MOTIVĀCIJAS VĒSTULI LĪDZ 25.01.2017

Aija Rūse

Projekta vadītāja

VPR sekmē sadarbības saišu stiprināšanu starp Latviju un Gruziju

15. – 17. novembrī Eiropas Vietējās solidaritātes dienu ietvaros VPR viesojās Imeretijas reģiona (Gruzija) vadība. Latvijas Pašvaldību savienības (LPS) organizētajā pasākumā viesi apmeklēja Valmieru un Cēsu, Pārgaujas un Raunas novadus.

Valmierā Gruzijas delegācija – Imeretijas reģiona gubernatora vietnieks Josebs Kakaleišvili (Ioseb Khakhaleishvili) un vicegubernatori Pāta Nadiradze (Paata Nadiradze) un Giorgi Čigvarija (Giorgi Tchigvaria) – iepazīnās ar Vidzemes Augstskolu un pārrunāja abu valstu augstākās izglītības iestāžu sadarbības iespējas. Gruzijas delegācija vizītes laikā apskatīja arī Cēsis, savukārt Pārgaujas un Raunas novados viesi apmeklēja vietējās skolas un tikās arī ar vietējiem uzņēmējiem, nevalstisko organizāciju dalībniekiem un politiķiem.

Straupes pamatskolas un Stalbes vidusskolas skolēni piedalījās zīmēšanas konkursā, kura tēma bija Gruzija. Kopā tika iesniegti 120 darbi, bet astoņi saņēma LPS sarūpētās balvas un negaidītu uzaicinājumu apmeklēt Imeretijas reģionu Gruzijā. Lidojuma izmaksas apmaksās Pārgaujas novada pašvaldība, bet uzturēšanās izdevumus Gruzijā – Imeretijas reģions.

“VPR dalība Eiropas Vietējās solidaritātes dienu aktivitātēs ir noderīga gan mums, gan mūsu viesiem. Šādi pasākumi paver jaunas sadarbības iespējas uzņēmējiem un izglītības iestāžu

darbiniekiem. Ceram, ka šīs iespējas tiks pārvērstas reālā sadarbībā un labumā abu reģionu pārstāvjiem”, pēc Imeretijas reģiona vadības vizītes atzina VPR administrācijas vadītāja Guna Kalniņa-Priede.

VPR un Imeretijas reģions šī gada maijā parakstīja nodomu protokolu par sadarbību, un LPS organizētais pasākums palīdzēja stiprināt sadarbības saites starp abiem reģioniem un valstīm. Jāpiebilst, ka Gruzija ir viena no prioritārajām valstīm Latvijas attīstības sadarbības politikā 2016.-2020. gadam.

Eiropas Vietējās solidaritātes dienas ir Eiropas līmeņa iniciatīva ar mērķi atbalstīt un veicināt vietējo un reģionālo pašvaldību sadarbību dažādās Eiropas valstīs. Šogad divu nedēļu laikā tematiskie pasākumi notika septiņos reģionos visā Eiropā. Eiropas Vietējās solidaritātes dienu pasākumi notiek Eiropas Komisijas līdzfinansēta projekta ietvaros.

Foto: Pārgaujas novada pašvaldība

Guna Kalniņa-Priede
Administrācijas vadītāja

Pagarināta pieteikšanās bezmaksas sociālo rehabilitācijas pakalpojumu saņemšanai Vidzemē bērniem ar funkcionāliem traucējumiem

NACIONĀLAIS
ATTĪSTĪBAS
PLĀNS 2020

EIROPAS SAVIENĪBA
Eiropas Sociālais
fonds

REGULĒJUMS TAVĀ NĀKOTNĒ

Nemot vērā vecāku lielo interesi, VPR pašvaldībās pagarināta pieteikšanās bērnu ar funkcionāliem traucējumiem izvērtēšanai bezmaksas sociālo rehabilitācijas pakalpojumu saņemšanai.

KAS VAR PIETEIKTIES?

Vecāki (t.sk. audžuvecāki un aizbildņi), kuru ģimenēs dzīvo bērns ar funkcionāliem traucējumiem un kuram noteikta invaliditāte.

KUR VAR PIETEIKTIES?

Savas pašvaldības Sociālajā dienestā.

KĀ NOTIEK BĒRNU IZVĒRTĒŠANA?

Vecāki aicināti aizpildīt iesniegumu savas pašvaldības Sociālajā dienestā. Vēlāk ar vecākiem sazināsies speciāli izveidota speciālistu komanda (tajā darbojas sociālais darbinieks, psihologs, ergoterapeits, pēc nepieciešamības piesaistot fizioterapeitu) un sadarbībā ar vecākiem norunās piemērotāko laiku, lai tiktos ar bērnu un izvērtētu, kādi sociālie rehabilitācijas pakalpojumi tam nepieciešami veselības uzlabošanai. Svarīgi, lai izvērtēšana notiktu bērnam pazīstamā vidē, vislabāk bērna mājvietā. Tieši individuālais vajadzību plāns noteiks sociālo rehabilitācijas pakalpojumu klāstu.

Jāpiebilst, ka jau šobrīd speciālisti sākuši izvērtēšanas procesu un pirmie atbalsta plāni jau izveidoti.

KĀDI PAKALPOJUMI TIKS NODROŠINĀTI un CIK TAS MAKSĀS?

Katrs no bērniem varēs apmeklēt līdz pat 4 speciālistiem, katru no tiem apmeklējot ne vairāk kā 10 reizes. Savukārt bērnu vecāki/audžuvecāki varēs saņemt psihologa pakalpojumu, rehabilitologa pakalpojumu, fizioterapiju, kā arī izglītojošās atbalsta grupas, bet ne vairāk kā divus no minētajiem pakalpojumiem un katru ne vairāk kā 10 reizes. Bērniem un vecākiem par pakalpojumiem jāmaksā nebūs.

Pašvaldību izmaksas par sniegtajiem pakalpojumiem no deinstitutionalizācijas projekta "Vidzeme iekļauj" līdzekļiem kompensēs Vidzemes plānošanas reģions.

KAS VARĒS PRETENDĒT UZ BEZMAKSAS SOCIĀLĀS REHABILITĀCIJAS PAKALPOJUMIEM?

Tikai tie bērni ar funkcionāliem traucējumiem (un kuriem noteikta invaliditāte), kuri būs iepriekš pieteikti izvērtēšanai un kuriem būs sastādīti individuālie atbalsta plāni.

KUR UZZINĀT VAIRĀK?

Bērna ar funkcionāliem traucējumiem attīstības vērtēšanas kritēriju un individuālā izvērtējuma metodika atrodama Labklājības ministrijas mājaslapā: http://www.lm.gov.lv/upload/berni_c/bernu_metodika_ft_gala_220716.pdf. Vairāk par deinstitutionalizācijas projekta ieviešanu gaitu Vidzemē lasīt šeit: http://www.vidzeme.lv/lv/projekti/vidzeme_iekļauj un arī Labklājības ministrijas mājaslapā: <http://www.lm.gov.lv/text/3516>.

Ineta Puriņa

Projekta vadītāja

Pagarināti deinstitutionalizācijas plānu izstrādes termiņi

NACIONĀLAIS
ATTĪSTĪBAS
PLĀNS 2020

EIROPAS SAVIENĪBA
Eiropas Sociālais
fonds

I E G U L D Ī J U M S T A V Ā N Ā K O T N Ē

Pagarināti plānošanas reģionu deinstitutionalizācijas (DI) plānu izstrādes termiņi. Tas ļaus deinstitutionalizācijas (DI) procesā pilnvērtīgi iesaistīties tām pašvaldībām, kas izvēlējušās piedalīties nesen. Latvijas plānošanas reģioni koordinētus DI plānus varēs izstrādāt līdz 2017. gada beigām. Tādējādi plānošanas reģioni varēs pabeigt apzināt visus cilvēkus, kas iesaistīsies DI projektos, izvērtēt katra cilvēka individuālās vajadzības un izstrādāt sociālās aprūpes vai rehabilitācijas atbalsta plānus, novērtēt sabiedrībā balstīto sociālo pakalpojumu pieejamību un izplānot, kur un kādus pakalpojumus nepieciešams veidot DI ietvaros.

To nosaka 29. novembrī valdības sēdē pieņemtie grozījumi Ministru kabineta 2015. gada 16. jūnija noteikumos "Darbības programmas "Izaugsme un nodarbinātība" specifiskā atbalsta mērķa "Palielināt kvalitatīvu institucionālai aprūpei alternatīvu sociālo pakalpojumu dzīvesvietā un ģimeniskai videi pietuvinātu pakalpojumu pieejamība personām ar invaliditāti un bērniem" pasākuma "Deinstitutionalizācija" īstenošanas noteikumi".

Pieņemtie grozījumi konkrētā DI plānu satura un apstiprināšanas procedūras nosacījumus. DI plānos tiks iekļauts pašvaldību vajadzībām visatbilstošākais infrastruktūras ieguldījumu risinājums. Kopumā DI ietvaros Latvijas pašvaldības varēs iekārtot telpas dienas centriem, grupu mājām vai specializētām darbnīcām cilvēkiem ar garīga rakstura traucējumiem, kā arī ģimeniskai videi pietuvinātas mājas bērniem, kas palikuši bez vecāku aprūpes.

Paredzēts, ka turpmāk pašvaldībām būs iespēja DI projektā iekļaut arī tās personas, kurām jau tiek sniegti sabiedrībā balstīti sociālie pakalpojumi, un atbrīvoto finansējumu novirzīt citām pašvaldības iedzīvotāju grupām, piemēram, veciem cilvēkiem ar vecuma demenci.

Grozījumu projektā noteikti individuālo vajadzību izvērtēšanas un pakalpojumu sniegšanas nosacījumi tiem bērniem ar funkcionāliem traucējumiem, kuri projektā laikā kļūst pilngadīgi. Turpmāk bērnu likumiskajiem pārstāvjiem būs iespēja izvēlēties

individuālās izvērtēšanas veidu un attiecīgi arī to, vai bērns projekta ietvaros saņems bērniem, vai pieaugušajiem cilvēkiem paredzētos pakalpojumus.

Tāpat grozījumos paredzēta iespēja pašvaldībām pēc DI plāna izstrādes precizēt pasākuma mērķa grupas personu skaitu, kurām tās nodrošinās sabiedrībā balstītus sociālos pakalpojumus. Savukārt plānošanas reģioniem ir noteiktas tiesības organizēt bērnu individuālo vajadzību novērtēšanu ārpusģimenes aprūpē esošiem bērniem bērnu aprūpes iestādēs, kuras nav šo reģionu sadarbības partneri DI pasākuma ietvaros.

Informāciju sagatavoja:

Egils Zariņš

Labklājības ministrijas Komunikācijas nodaļas sabiedrisko attiecību speciālists

Ineta Puriņa

Projekta vadītāja

Konferencē "Eiropa kustībā" gūtas vērtīgas zināšanas par transporta jomas attīstību un mobilitāti

Vairāk kā 60 transporta jomas eksperti, plānošanas speciālisti, vietējo un reģionālo pašvaldību pārstāvji no 10 Baltijas jūras reģiona valstīm 1.decembrī tikās konferencē Rīgā, lai dalītos pieredzē par Ziemeļeiropas transporta attīstības perspektīvām. Konferenci rīkoja VPR Interreg Baltijas jūras reģiona programmas TENTacle projekta (TEN-T pamattīkla koridoru kapitalizācija labklājībai, izaugsmei kohēzijai) ietvaros sadarbībā ar Innovation Circle Network no Norvēģijas.

Atklājot konferenci, VPR Attīstības padomes priekšsēdētājs Hardijs Vents uzsvēra konferences tēmas nozīmību un pauda cerību, ka TENTacle projekta rezultātiem būs praktisks pielietojums. Savukārt Heriot-Watt universitātes Goda profesors Dr. Klifs Heigs (Cliff Hague) no Skotijas savā prezentācijā sniedza ieskatu par lielpilsētu un lauku teritoriju potenciālo attīstību jaunu globālo un Eiropas transporta koridoru izveides kontekstā. "Vai jaunie transporta maršruti sniegs pozitīvu ietekmi vai arī palielinās nevienlīdzību metropoļu un lauku teritoriju attīstībā? Transports ietver sevī sociālo un reģionālo attīstību", vērtē Klifs Heigs. Par TENTacle projektu un plānotajiem darbiem prezentāciju sniedza Viktors Sidorovski (Wiktor Szydarowski), projekta vadītājs no Blekinges reģiona Zviedrijā.

Konferences programma bija plaša un piesātināta. Iepazinām gan Latvijas redzējumu, kā TEN-T koridors ietekmēs transporta jomu un loģistiku Baltijas jūras reģionā, ko sniedza Latvijas Republikas Satiksmes ministrijas tranzīta politikas departamenta vadītājs Andris Maldups, gan VASAB sekretariāta vadītāja Tāja Linkaiša prezentāciju par NSB CoRe projektu, AS "RB Rail" valdes priekšsēdētājas Baibas Rubesas informāciju par Rail Baltica projektu un citu valstu ekspertu pieredzi. Pēcpusdienā VPR telpiskās plānošanas eksperts Andžejs Stepančuks informēja par Vidzemes Mobilitātes plāna 2030 izstrādes koncepciju. Plāna mērķis ir uzlabot iedzīvotāju un uzņēmumu piekļuvi pilsētu centriem un transporta mezgliem, stiprināt Vidzemes kā tranzitreģiona lomu Ziemeļjūras - Baltijas transporta koridorā, tādējādi veicinot visa Vidzemes reģiona ekonomisko izaugsmi. Plāns palīdzēs pašvaldībām, valsts institūcijām, esošajiem uzņēmumiem un potenciālajiem investoriem transporta un investīciju plānošanas jomā.

Konferences prezentācijas skatīt: <https://files.fm/u/3udz6q28>

Rita Merca

Projekta vadītāja

Valmierā diskutē par atvērto datu iespējām Vidzemes attīstībai

Valmierā aizvadīta VPR rīkotā preses konference “Atvērto datu risinājumi reģiona attīstībai”, kurā pulcējās pārstāvji no Vidzemes pašvaldībām, Vidzemes Augstskolas, Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas, kā arī citām valsts pārvaldes iestādēm. Tajā uzstājās eksperti no Čehijas, Īrijas un Latvijas, lai stāstītu par atvērto datu praktisko pielietojumu teritorijas un attīstības plānošanā, transporta jomā, izglītībā un lauksaimniecībā, un lai dalītos ar piemēriem no Latvijas un citām Eiropas valstīm. Konference tika rīkota projekta “SDI4Apps” ietvaros.

Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas pārstāvis Toms Ceļmillers iepazīstināja klātesošos ar atvērto datu situāciju Latvijā un ministrijas plāniem veidot vienotu atvērto datu portālu. Viņš arī uzsvēra pamatprincipus, kas jāņem vērā publicējot datus – tiem jābūt viegli atrodamiem, lietojamiem un saprotamiem.

Turpinājumā teorētiskās kibernetikas doktors no Čehijas Karels Čarvats (Karel Charvat) prezentēja projektu “SDI4Apps” un divus no tā pilotrisinājumiem – zemes izmantojuma veidus un tūrisma interešu punktus, demonstrējot projekta laikā paveikto. Projekta ietvaros ir izdevies integrēt dažādas Eiropas atvērto datu kopas, lai lietotājs varētu izmantot atšķirīgus datus vienotu risinājumu radīšanā. Savukārt pirmo konferences daļu noslēdza Latvijas Ģeotelpiskās informācijas aģentūras (LĢIA) pārstāvis Arvīds Ozols, iepazīstinot klātesošos ar LĢIA lomu atvērto datu jomā un

pieejamām datu kopām. LĢIA plānos ir izveidot mājaslapas sadaļu, kurā vienuviet būtu pieejami visi LĢIA rīcībā esošie atvērtie dati.

Konferences otrā daļa bija veltīta praktiskāku piemēru iepazīšanai – to iesāka Īrijas Nacionālā Mikroelektronikas Centra tehniskais direktors Dr. Džons O’Flaertijs (John O’Flaherty), kurš dalījās ar piemēru no Burren Nacionālā parka Īrijā, kur projekta “SDI4Apps” ietvaros tiek izstrādāts pilot risinājums, lai ieviestu Eiropas tūrisma indikatoru sistēmu (ETIS), kā arī iegūtu apmeklētāju radītus datus mantojuma apzināšanai parkā. Arī O’Flaertijs uzsvēra, ka ir svarīgi, ka atvērtie dati ir aktuāli, kvalitatīvi, viegli atrodami un lietotājam ērti izmantojami, kā arī nedrīkst aizmirst par nopietno ieguldījumu, ko prasa datu uzturēšana un aktualizēšana. Turpinājumā ar atvērto datu izmantošanas piemēru no Latvijas dalījās dabas novērojumu portāla “Dabasdati.lv” koordinatore Nora Rustanoviča, kura iepazīstināja ar portāla darbību un iegūto datu izmantošanas iespējām. Savukārt Latvijas vidusskolu centralizēto eksāmenu rezultātu kartēšanas un vizualizācijas piemēru demonstrēja Latvijas pašvaldību savienības un VPR pārstāvis Jānis Upenieks. Turpinājumā Karels Čarvats stāstīja par vēl diviem projektiem, kuri veido risinājumus balstoties uz atvērtajiem datiem – “Open Transport Net” un “FOODIE”. “Open Transport Net” ietvaros ir izstrādāti risinājumi transporta plūsmu analīzei tiešsaistē, savukārt “FOODIE” projekts ir vērsts uz datu pārvaldību lauksaimniecības nozarē. Čarvats apgāza mītu, ka darboties vienlaikus labai draudzīgi un ekonomiski izdevīgi nav iespējams. Ja saimnieko gudri, vadoties pēc informācijas, ko sniedz dažādi dati, labai draudzīga saimniekošana ir ekonomiski izdevīga. Konferenci noslēdza Vides risinājumu institūta (VRI) pārstāvis Gatis Eriņš, kurš demonstrēja vides telpisko datu ievākšanas, apstrādes un vizualizācijas piemērus no VRI darbības, kas kalpoja par iedvesmas avotu dažādiem risinājumiem, ko var realizēt, balstoties gan uz atvērtajiem, gan īpaši ievāktiem datiem.

Konferences prezentācijas atrodamas VPR mājaslapā – [šeit](#).

Kristaps Ročāns

Projekta vadītājs

Francijas pieredze tūrisma galamērķu pārvaldībā – cieša privātā un publiskā sektora sadarbība

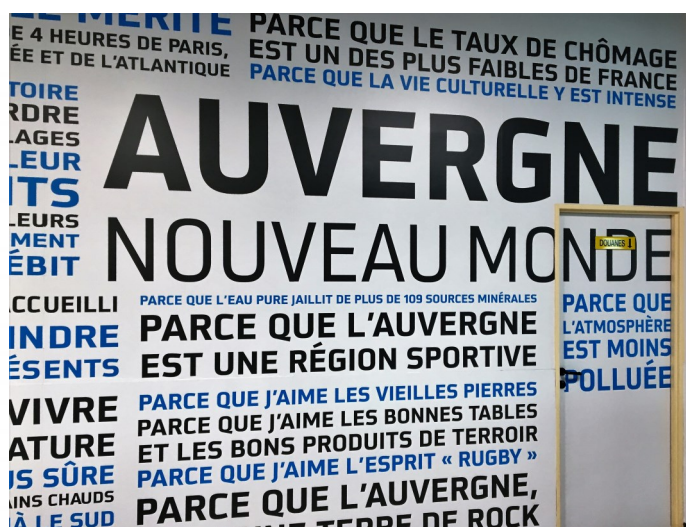
European Union
European Regional
Development Fund

Aizvadītā gada nogalē pārstāvji no VPR un Ekonomikas ministrijas devās uz Overņas reģionu Francijā. Kopā ar projekta “Destination SMEs” partneriem no Francijas, Itālijas, Maltas, Somijas un Slovēnijas iegūta vērtīga pieredze, iepazīstot veiksmīgus publiskās un privātās partnerības piemērus tūrisma produktu veidošanā un pārvaldībā, teritorijas vienotas tūrisma/mārketinga stratēģijas īstenošanā, kā arī reģionālo klasteru darbībā.

Savukārt Overņā plaši īstenotais modelis, kur pašvaldību sadarbības rezultātā kopīgs publiskais finansējums tiek ieguldīts kāda tūrisma objekta izveidē, pēc tam to nododot uzņēmēju apsaimniekošanā un pārvaldībā, ir Latvijā reti īstenota prakse.

Plašāk par Overņā redzēto lasiet mūsu mājaslapā—[šeit](#).

Ar mērķi stiprināt Overņas reģiona kopējo pievilcību, ir radīts zīmols - *Auvergne Nouveau Monde* (“Overņa Jaunā Pasaulē”). Reģiona līmeņa tūrisma stratēģijas un zīmola izveide ļāvusi ieviest reģionā vienotu mārketinga pieeju, kas vērsta uz kopēju mērķi, nodrošina saskaņotību darbībās un veicina Overņas kā vienota tūrisma galamērķa konkurētspēju.

Rūta Vasermane
Projekta vadītāja

Ceļā uz “Hanzas gastronomiju”: fokuss uz vietējām iespējām

Vietējās izcelsmes produktiem ir potenciāls kļūt par ļoti nozīmīgu mūsdienu gastronomijas daļu. Šīs nedēļas sākumā par to bija iespējams pārliecināties Vīlandē (Igaunija), kur šefpavāri no septiņām Hanzas pilsētām (Cēsīm, Limbažiem, Kuldīgas, Straupes, Valmieras, Pērnavas un Vīlandes (pēdējās divas – Igaunija)) piedalījās starptautiskā meistarklasē zviedru kolēģa Mikaela Nipeliusa (Mikael Nypelius) vadībā.

Ir vairāki iemesli, kāpēc vietējās izcelsmes produktus un sastāvdaļas izmantot gastronomijā. Tuvākā apkārtnē atrodamie produkti pārsvarā ir kvalitatīvāki, turklāt tiem piemīt arī papildu emocionālā vērtība, tā kā tie aug noteiktās vietās – vietējos mežos un dārzos. Iepriekšējās paaudzēs vietējās izcelsmes sastāvdaļas tika biežāk lietotas dažādu ēdienu pagatavošanā, atzina šefpavāri.

“Mūsu vecvecāku receptes dažreiz ir nepamatoti piemirstas, lai gan tās mēdz būt oriģinālas, interesantas un kvalitatīvas. Šāda veida meistarklases ir ļoti noderīgas, lai mēs atcerētos un arī atgādinātu kolēģiem par atgriešanos pie mūsu saknēm un pagātnes garšu atdzīvināšanu,” sacīja pavārs Lauris Tukišs no Cēsīm.

Šo iemeslu dēļ pārsteidzošs ir paradokss, ka dažās vietās produkti,

kurus var atrast un ievākt tuvākā apkārtnē, tiek importēti no tālienes. Protams, sadarbības veidošanai ar vietējiem zemniekiem ir savi ierobežojumi, tomēr ieguvumi tos pārspēj. Sadarbība ir rūpīgi jāplāno, apzinoties, ka piegādei ir noteikts daudzuma un produktu veidu ierobežojums.

Diskusijās ar kolēģiem no Baltijas zviedru šefpavārs M. Nipeliuss uzsvēra, ka nozares profesionāļiem vajadzētu biežāk izmēģināt dažādas gastronomijā neierastas dabas veltes. Ir būtiski izprast ēdiena sastāvdaļu īpašības, tāpēc M. Nipeliuss šefpavāriem stāstīja par dažādiem reģionā atrodamiem augiem, to nogatavošanos un ievākšanu. Zviedru šefpavārs arī uzsvēra pareizas produktu uzglabāšanas nozīmi – mūsu klimata joslā ir būtiski zināt, kā var paildzināt produktu derīgumu un saglabāt to labās īpašības.

Šefpavāru meistarklase notika projekta HANSA ietvaros. Viens no projekta mērķiem ir jaunu tūrisma produktu radīšana, tai skaitā arī gastronomiskā piedāvājuma pilnveidošana. Apmācības bija būtisks solis zīmola “Hanzas gastronomija” veidošanā, kas apvienos vietējās gastronomijas vērtības ar Hanzas mantojumu. Vairāk par projektu lasiet [šeit](#). Sekojiet līdzi aktualitātēm arī [projekta Facebook lapā](#) un [projekta mājaslapā](#)!

Rūta Vasermane

Projekta vadītāja

Pārdomāts tūrisms dabas mantojuma objektos

Lai sekmētu līdzsvaru starp dabas mantojuma saglabāšanu un ilgtspējīgu attīstību, tūrisma plūsma ir jāorganizē pārdomāti. No tūrisma radītajām ietekmēm dažkārt var ciest dabas objekti un pieminekļi, retas un aizsargājamas sugas, jutīgi biotopi, augsne, augi, dzīvnieki un pat vietējie iedzīvotāji. Šis bija viens no tematiem, par kuru 7. decembrī diskutēja VPR īstenotā projekta SWARE darba grupa.

Darba grupā ir apvienojušies VPR speciālisti, pašvaldību pārstāvji, dabas un kultūras mantojuma eksperti gan no publiskā, gan no privātā sektora. Šoreiz tikšanās notika Dabas izglītības centrā "Vecupītes", kas atrodas Gaujas Nacionālā parka teritorijā, Kocēnu novadā, un piedāvā apmeklētājiem izglītoties un iepazīties ar īpaši aizsargājamās dabas teritorijas dabas daudzveidību.

Sanāksmes ievaddaļā VPR speciālisti prezentēja situācijas analīzes dokumentu, kurā sniegts ieskats Vidzemes plānošanas reģiona sociālekonomiskajā, kā arī dabas un kultūras mantojuma raksturojumā. Analīzē secināts, ka dabas un kultūras mantojums (arī nemateriālais kultūras mantojums) ir nozīmīgs Vidzemes attīstības resurss, savukārt ūdensceļi ir piemēroti aktīvajam tūrismam un ir ar samērā labu infrastruktūru.

Tajā pašā laikā Vidzemē trūkst tūrisma stratēģijas ar vispusīgu skatījumu uz vienotu dabas un kultūras mantojuma attīstību. Attiecībā uz ūdensceļiem kā trūkums minama vāja sadarbība un neesoša vienota institūcija, kas atbildētu par iekšējiem ūdensceļiem un to attīstību. Analīzes ietvaros tika atlasīti arī labās

prakses piemēri par dabas un kultūras mantojuma apsaimniekošanu ūdensceļu tuvumā VPR teritorijā: [Līgatnes pārceltuve](#), [Gaujas plostnieku svētki Strenčos](#) un [Igaunijas-Latvijas pārobežu sadarbības programmas projekts "Riverways"](#).

Eiropas Reģionālā attīstības fonda "Interreg Europe 2014.-2020. gadam" programmas finansētais projekts "Mantojuma ilgtspējīga apsaimniekošana ūdensceļu reģionos" (SWARE) tiek īstenots no 2016. gada aprīļa līdz 2020. gada septembrim. Projekta mērķis ir veicināt iekšzemes ūdensceļu reģionu dabas un kultūras mantojuma integrētu pārvaldību. Vairāk par projekta darba grupas tikšanos lasiet [šeit](#). Plašāk par SWARE projektu lasiet attiecīgajā sadaļā VPR mājaslapā ([šeit](#)) un SWARE oficiālajā mājaslapā ([šeit](#)).

Lelele Ābele

Projekta vadītāja

Smiltenes novada pašvaldības energopārvaldnieks: “Prasmīga energopārvaldība ļauj ietaupīt”

2016. gada nogalē viesojāmie Smiltenes novada pašvaldībā, uz sarunu aicinot energopārvaldnieku Andri Jaunpetroviču. Sarunā tiek atklāts, cik būtiska loma prasmīgā energopārvaldībā ir gan namu apsaimniekotājiem, gan pašiem namu iedzīvotājiem. Turklāt sarunā skaidri iezīmējas nepieciešamība pēc labi pārdomāta un ilgtspējīga energo pasākumu rīcības plāna un atbildīgā par šāda plāna ieviešanu, proti, energopārvaldnieka.

Kas Smiltenes novadā bija vispirms – energoplāns vai energopārvaldnieks?

Vispirms bija plāns, jo bez plāna nevar – pie kaut kā tomēr jāturas, tas sistematizē ikdienas darbu. Uzsākot energopārvaldības sistēmas izstrādi un ieviešanu, tika izveidota gan pašvaldības darba grupa, gan vienlaikus tika iecelts energopārvaldnieks. Darba grupas sastāvā ir gan darbinieki no Attīstības plānošanas nodaļas,

gan Saimnieciskās darbības nodaļas, Finanšu nodaļas un Juridiskās nodaļas pārstāvji. Ar plānu var iepazīties jebkurš, tas brīvi pieejams Smiltenes novada pašvaldības mājaslapā.

Vai energopārvaldnieks spēj sevi “atpelnīt” – reizēm pašvaldībās valda uzskats, ka papildu amats būs tikai lieki izdevumi?

Ilgtermiņā protams, ka spēj. Īstermiņā daudz labu lietu nespēj sevi atpelnīt – tas ir ļoti virspusīgs skatījums. Arī LED spuldzes neatmaksājas uzreiz pēc to iegādes. Daudzās pašvaldībās joprojām nav energopārvaldnieka vai kāda, kas pilda tā pienākumus, jo nav īsti izpratnes, kāpēc tādu vajag. Ir bijuši piedāvājumi no blakus novadiem, ka varbūt uz diviem novadiem varētu būt viens energopārvaldnieks, taču uzskatu, ka tas arī nav īsti risinājums. Varbūt vienīgi mazās pašvaldībās. Darba ir tik daudz un katras pašvaldības gadījums specifisks – jāpiemeklē labākais risinājums katrai situācijai. Katrā ziņā Eiropas Savienības uzliktie mērķi arī būs tie, kas liks pašvaldībām rosīties un sākt domāt, kā to izdarīt, un gribot negribot katra pašvaldība nonāks pie secinājuma, ka energopārvaldnieks ir nepieciešams. Tāpat kā energoplāns.

Visu interviju lasiet VPR mājaslapā – [šeit](#).

EFFECT4Buildings - parauginiciatīva ES enerģētikas politikas īstenošanā

EFFECT4buildings

Pašvaldību ēkām ir jākalpo par veiksmīgu piemēru tam, kā kvalitatīvas renovācijas rezultātā, ēkās ir iespējams samazināt kopējo enerģijas patēriņu un uzlabot ēkas energoefektivitāti. Tomēr, ņemot vērā, ka tiek izstrādāti arvien jauni efektīvāki tehnoloģiski risinājumi, un piedāvāti jauni finanšu instrumenti māju renovācijai, atbildīgajiem speciālistiem, bieži vien, trūkst kapacitātes un informācijas, lai izmantotu visas šobrīd tirgū piedāvātās iespējas. Šo problēmu iespējams risināt, piedāvājot pašvaldībām vairākus atbalsta instrumentus, piemēram, nodrošinot ēku pārvaldnieku apmācības, informējot tos par tirgū pieejamiem finanšu modeļiem un efektīviem tehnoloģiskiem risinājumiem, kas izmantojami ēku siltināšanai un energoefektīvai ekspluatācijai.

Vairākas Baltijas jūras reģiona dalībvalstis (Somija, Igaunija, Polija, Dānija, Zviedrija, Norvēģija un Latvija) izveidojušas partnerību, tādējādi uzņemoties iniciatīvu meklēt atbilstošus risinājumus.

Latviju partnerībā pārstāv VPR, kurš kopā ar pārējiem partneriem strādā pie projekta “EFFECT4Buildings” pieteikuma izstrādes iesniegšanai Interreg Baltijas jūras programmā. Projekta mērķis ir papildināt ēku īpašnieku un pārvaldnieku zināšanas par dažādiem finanšu modeļiem mūsdienīgu energoefektīvu risinājumu ieviešanā ēku apsaimniekošanā.

Projekta ideja ir guvusi atbalstu Baltijas jūras programmas projektu konkursa 1. kārtā, tāpēc partnerība šobrīd aktīvi strādā pie pilna projekta pieteikuma sagatavošanas, tas jāiesniedz vērtēšanai līdz 2017.gada 17.janvārim. Šobrīd projekts ieguvis Eiropas Savienības stratēģijas Baltijas jūras reģionam parauginiciatīvas (flagship) statusu un novērtēts kā stratēģiski būtisks, iegūstot arī Baltijas jūras valstu padomes un LR Ekonomikas ministrijas konceptuālu atbalstu. Abas iepriekšminētās organizācijas ir šīs stratēģijas enerģētikas jomas koordinatori.

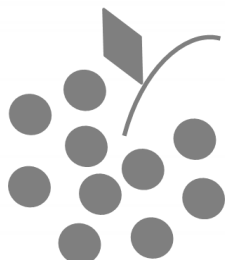
Aija Rūse

Projekta vadītāja

PĀRTIKAS KLASTERA JAUNUMI

Ziemeļvalstu un Latvijas klasteru sadarbība kopējās eksportspējas veicināšanai

LATVIJAS AUGSTVĒRTĪGAS UN VESELĪGAS PĀRTIKAS KLAŠTERIS

Sekmējot Latvijas un Ziemeļvalstu reģionālo sadarbību, šogad Latvija pirmo reizi piedalās Baltijas jūras reģiona klasteru projektu uzsaukumā "Inovāciju Ekspresis" (BSR Stars Innovation Express). Projektu uzsaukumā pieteikumus no Latvijas puses iesnieguši četri klasteri, to vidū arī Latvijas augstvērtīgas un veselīgas pārtikas klasteris, kas iesniedzis pieteikumu kopā ar Dānijas Nacionālo pārtikas inovāciju klasteri "FoodNetwork". Iespēja klasteriem piedalīties šajā programmā nodrošināta Ekonomikas ministrijai un Ziemeļvalstu Ministru padomei kopīgi šim mērķim novirzot finanšu līdzekļus 48 000 EUR apmērā.

Ziemeļvalstu Ministru padomes biroja Latvijā direktors Jans Vidbergs uzsver: "Ziemeļvalstu konkurētspējas pamatā ir savstarpējā uzticēšanās, vēlme un spēja sadarboties. Šobrīd redzam, ka šī sadarbība šķērso ierastās reģiona robežas, un mēs arvien vairāk runājam par kopīgu Ziemeļvalstu un Baltijas valstu sadarbību, kas var virzīt uz inovatīviem risinājumiem reģiona konkurētspējas paaugstināšanā. Mums ir jāatzīst, ka labāka savstarpēja sadarbība stiprina arī kopēju Eiropas Savienības ekonomiku, kuras daļa esam mēs visi."

Klasteru atbalsta programma "Inovāciju Ekspresis" veidota ar mērķi sekmēt mazo un vidējo uzņēmumu starptautisko sadarbību, īstenojot klasteru iniciatīvas un sekmējot Ziemeļvalstu un Baltijas valstu savstarpējo inovatīvo tehnoloģiju pārnesi un zināšanas.

Ekonomikas ministrijas valsts sekretāra vietnieks Raimonds Aleksejenko norāda: "Reģionālā sadarbība ir īpaši nozīmīga mazu valstu konkurētspējas paaugstināšanai. Ziemeļvalstis ir bijušas, ir un arī nākotnē būs nozīmīgs sadarbības partneris Latvijai. Kopīgu projektu īstenošana ļauj iepazīt kaimiņvalstu labāko pieredzi un sasniegumus, kā arī sekmēt mūsu uzņēmumu tālāko izaugsmi. Latvijas biznesa vidē arvien vairāk

vērojama komersantu vēlme sadarboties gan vienas nozares ietvaros, gan starp nozarēm. Klasteru interese par šo programmu ir spilgts apliecinājums komersantu vēlmei sadarboties ne tikai valsts ietvaros, bet arī starptautiski."

No Latvijas dalībai programmā iesniegti pieteikumi vides un zaļo tehnoloģiju, pārtikas rūpniecības un informācijas tehnoloģiju nozarēs. Latvijas projektu pieteikumos klasteri plāno sadarboties ar vairākiem dažādu nozaru ziemeļvalstu klasteriem, kā arī MVU tīkliem, lai kopīgi sekmētu inovāciju attīstību, eksporta pieaugumu un MVU internacionalizāciju.

2016. gadā programmas ietvaros kopumā saņemti 58 pieteikumi no astoņām valstīm. Projektu vērtēšanu notiek gan vietējā, gan arī Baltijas jūras reģiona līmenī. Plānots, ka projektu vērtēšana noslēgsies šī gada ietvaros, lai jau 2017. gadā uzsāktu projektu īstenošanu.

Līdz šim klasteru atbalsta programmā BSR Innovation Express piedalījusies Norvēģija, Zviedrija, Dānija, Somija, Lietuva un Islande. Programmas ietvaros 2014. un 2015. gadā kopumā īstenoti 62 starptautiski projekti, katrā no tiem apvienojot vismaz divus dažādu valstu klasterus un kopā iesaistot 2109 uzņēmumus. Iepriekšējos gados projekti īstenoti tādās nozarēs kā zaļās tehnoloģijas, pārtika, IKT, veselības aprūpe, biznesa un finanšu pakalpojumi, enerģētika, robotika, mediji, ražošanas tehnoloģijas, biotehnoloģijas, radošās nozares un arī medicīnā. Ņemot vērā iepriekšējo gadu pozitīvo pieredzi un lielo atsaucību, šogad programmas īstenošanā iesaistīties arī Brandenburgas (Vācija) un Katalonijas (Spānija) reģions.

Informāciju sagatavoja:

Evita Urpena

Ekonomikas ministrijas Sabiedrisko attiecību nodaļas vadītāja

Kristaps Ročāns

Latvijas augstvērtīgas un veselīgas
pārtikas klastera koordinators

Decembris—dāvanu mēnesis

Decembrī tūrisma maršruts “Via Hanseatica” sadarbībā ar vairākām Vidzemes pašvaldībām un tūrisma uzņēmējiem ik dienu sociālajā tīklā [facebook.com](https://www.facebook.com) piedāvāja vērt Adventes kalendāru un laimēt kādu

lielāku vai mazāku balvu. Balvu grozā bija gan ekskursijas, gan bezmaksas ieejas kartes tūristu iecienītos objektos, gan dažādi gardumi un citas noderīgas lietas. Pēdējais Adventes kalendāra lodziņš tika vērts 24.decembra rītā, dāvināšanas akciju noslēdzot ar kārdinošu Ziemassvētku dāvanu – dāvanu karti 50 eiro vērtībā vakariņām Dikļu pils Gardēžu restorānā.

VPR un Via Hanseatica komandas vārdā vēlamies pateikties visiem, kas iesaistījās Ziemassvētku konkursa organizēšanā – Pārgaujas novada pašvaldībai, Burtnieku novada pašvaldībai, Cēsu Kultūras un Tūrisma centram, Amatas novada pašvaldībai, Kocēnu novada

pašvaldībai, Strenču novada pašvaldībai, Dikļu pilij, Ungurmuižai, Jērcēnmuižai, Straupes lauku labumu tirdziņam, saimniecībai “Laurīši”, Ozolkalnam, Vaidava Ceramics, Cecīļu dabas takai, Ieriķu dzirnavu takai, zs “Silkalni”, Kocēnu zirgaudzētavai, Valmiermuižas alusdarītavai, Elkas kalna saimniecībai, Zinoo, Valdeko, Veselības laboratorijai, tirgotavai “Senā Hanza”!

Visi kopā esam gan popularizējuši tūrisma maršrutu Via Hanseatica, gan arī pastāstījuši par uzņēmumiem un atpūtas iespējām Vidzemē. Pamazām, taču pārliecinoši mēs pulcējam cilvēkus, kuriem interesē pašmāju tūrisms, un kuri meklē interesantas un vēl neatklātas vietas, kurp doties atpūsties.

Par veiksmīgu sadarbību arī 2017. gadā!

Sekojiet Via Hanseatica jaunumiem Facebook lapā www.facebook.com/ViaHanseaticaLatvija/!

Ilze Liepa

Tūrisma eksperte

Noslēdzies biznesa ideju konkurss “Biznesa ekspresis”

23.decembrī noslēdzās visā Latvijā izsludinātais reģionālo biznesa ideju konkurss “Biznesa ekspresis”, kurā piedalījās arī ideju autori no Vidzemes.

VPR finālā pirmo vietu ieguva Elizabete Rubene, kura plāno ražot dabiskas izcelsmes ziedes cilvēku labākajiem draugiem - suņiem. Elizabete Rubene savā īpašumā saņems 5000 EUR, ko varēs izlietot, lai sekmētu tālāku biznesa attīstību. Otro vietu un 3000 EUR ieguva Simona Vanaga ar biznesa ideju par uzņēmuma “REVIVE textile” izveidošanu, kas ražos inovatīva dizaina interjera priekšmetus aktuālajā minimālisma stilā, izmantojot pārstrādātus tekstilmateriālus un apģērbus, savukārt godpilnajā trešajā vietā ierindojās Andris Vilcāns ar biznesa ideju par velosipēda sakabes izgatavošanu, kas savienotu vecāka velosipēdu ar bērna velosipēdu. Viņš tālākai biznesa attīstībai saņems 2000 EUR.

Laima Engere, Vidzemes Uzņēmējdarbības centra pārstāve un “Biznesa ekspresis” vērtēšanas komisijas locekle stāsta: “Konkursam sākotnēji pieteicās ļoti daudz Vidzemes jauno ideju radītāji, priekšā mums bija tikai Rīgas reģions. Vidzemē vērtējām 84 idejas, no kurām uz otro kārtu bija jāizvirza vien 10 idejas - vislabākās.” Otrajā kārtā apstiprinātie dalībnieki piedalījās īpaši organizētās mācībās par to, kā izstrādāt biznesa plānu, kas tad arī bija jāiesniedz komisijai vērtēšanai. Tālāk uz finālu Vidzemē tika virzītas vien 5 labākās idejas.

L.Engere piebilst: “Reģionālā biznesa ideju konkursa ‘Biznesa ekspresis’ vērtēšanas komisija vērtēja ne tikai idejas kvalitāti un iespējamās novitātes, bet tika pievērsta arī īpaši liela uzmanība biznesa ideju autoru gatavībai realizēt biznesa ideju, kā arī jau padarītajiem darbiem pie biznesa idejas attīstības. Visus finālistus vienoja degsme un ticība savai idejai, kas padarīja vērtēšanas komisijas darbu īpaši grūtu, bet kā viens no izšķirošajiem faktoriem, kas jāva noteikt uzvarētājus, bija tieši padziļināta izpratne par konkrētas biznesa idejas industriju un attīstības plāna loģiku.”

Laima Engere

Vidzemes Uzņēmējdarbības centra
Komercedarbības speciāliste

Jaunajiem uzņēmējiem vērts izmantot reģionālo biznesa inkubatoru un pašvaldību piedāvāto atbalstu

VPR 2016.gada 9.decembra Attīstības padomes sēdē klātesošos pašvaldību vadītājus ar reģionālo biznesa inkubatoru darbības stratēģiju un plāniem iepazīstināja Valmieras Biznesa inkubatora un Madonas Biznesa inkubatora vadītāji. Tūlīt pēc padomes sēdes notika arī atsevišķa Vidzemes Uzņēmējdarbības centra speciālistu, biznesa inkubatoru vadītāju un pašvaldību uzņēmējdarbības speciālistu tikšanās. Tās laikā speciālisti varēja uzdot aktuālos jautājumus par iespējām izmantot inkubatoru atbalstu uzņēmējdarbības veicināšanā, kā arī par pašvaldību iespējām sniegt atbalstu biznesa inkubatoru darbības nodrošināšanai. Vidzemes Uzņēmējdarbības centrs (VUC) iepriekš aktīvi piedalījās biznesa inkubatoru darbības programmas veidošanā, kura 2016.gadā stājās spēkā. Sniedzot savus ieteikumus, VUC īpaši uzsvēra reģionālo inkubatoru nepieciešamību. Tā kā Vidzemes reģionā ir divi inkubatori, taču teritorija ir salīdzinoši liela, pašvaldības ir viens no būtiskākajiem partneriem uzņēmējdarbības atbalsta sniegšanā.

BIZNESA INKUBATORA PIEDĀVĀTIE ATBALSTA INSTRUMENTI

Šajā plānošanas periodā atbalsta programma veidota, uzsverot zināšanu nozīmību – uzņēmējam jāpieņem kompetencēm ar kurām praktiski jebkura biznesa ideja būtu īstenojama. Tikpat svarīga ir arī jauno uzņēmēju savstarpējā sadarbība, gan apmainoties informācijā par ikdienas problēmām, gan uzzinot vairāk vienas par otru, lai, iespējams, uzsāktu jaunus kopprojektus. Tieši apmācību un tīklošanās aktivitātes, individuālu mērķu un uzdevumu definēšana ļaus noteikt nepieciešamo pakalpojumu klāstu katram uzņēmējam.

Biznesa inkubatoru pārstāvji klātesošos informēja par pieejamajiem specifiskajiem pakalpojumiem, piemēram, par iespējām izveidot produktu prototipus, veikt produktu testēšanu, kā arī par iespējamo atbalstu mārketinga aktivitātēm. Jāatzīmē, ka ikviena fiziska persona, kurai ir biznesa ideja, var izmantot pirmsinkubācijas procesu, lai vispirms apgūtu pamatzināšanas biznesa vadībā, praktiski apgūstot biznesa plāna sagatavošanu. Vēlākais pēc pusgada sekmīgi jaunās zināšanas apguvušais jaunais uzņēmējs varēs uzsākt inkubācijas procesu, lai realizētu savu biznesa ideju.

Atšķirībā no iepriekšējā perioda, uzņēmumiem vairs nav obligāti jāreģistrē juridiskā adrese inkubatoros, lai gan tādā gadījumā maksa par telpu nomu netiek prasīta. Savukārt, ja juridiskā adrese

ir ārpus inkubatora telpām, uzņēmējiem būs iespēja atgūt 50% no nomas maksas, bet ne vairāk kā 2500 eiro visā inkubācijas periodā.

PAŠVALDĪBU IESAISTĪŠANĀS ATBALSTA SNIEGŠANĀ JAUNAJIEM UZŅĒMĒJIEM

Vidzemes reģionālo biznesa inkubatoru pārstāvji pauda gatavību cieši sadarboties arī ar pašvaldībām. Pie nosacījuma, ka pašvaldība sapulcēs vismaz 5 interesentus, kuriem varētu interesēt iespēja attīstīt savu ideju biznesa inkubatorā, inkubatora speciālisti labprāt dosies uz konkrēto pašvaldību, lai konsultētu potenciālos jaunus uzņēmējus klātienē.

Pašvaldības tika aicinātas arī pārdomāt, kuri varētu būt jauno uzņēmēju iespējamie mentori, kā arī noteikt kontaktpersonas pašvaldībās, ar kurām biznesa inkubatori turpmāk sazināsies par uzņēmējdarbības jautājumiem. Tajā pašā laikā pašvaldību pārstāvji tikšanās laikā norādīja, ka viņiem ir ļoti būtiski saņemt atgriezenisko saiti par to, vai un kādi uzņēmēji uzsākuši inkubēšanos un kā viņiem veicas.

Tāpat inkubatoru pārstāvji pašvaldības aicināja pārdomāt iespējas ierīkot virtuālos birojus, sniedzot uzņēmējiem iespēju biroja adresi reģistrēt kā sava uzņēmuma juridisko adresi, saņemt korespondenci, rīkot tikšanās ar biznesa partneriem un organizēt citus nelielus pasākumus, kas būtu nozīmīgi attīstībai. Sanāksmes laikā klātesošie vienojās, ka arī turpmāk VUC organizēs regulāras tikšanās pašvaldību uzņēmējdarbības speciālistiem, tās notiks ne retāk kā reizi pusgadā, un tajās piedalīties tiks aicināti arī biznesa inkubatoru pārstāvji.

Vairāk informācijas pa biznesa inkubatoru darbību lasiet [LIAA mājaslapā](#). Par reģionālo biznesa inkubatoru un radošu industriju inkubatoru īstenošanas noteikumiem lasīt [šeit](#).

Ina Miķelsone

Vidzemes Uzņēmējdarbības centra
vadītāja

Kā uzņēmējus atbalsta pašvaldības Igaunijā

2016. gada 28. – 29. novembrī Vidzemes Uzņēmējdarbības centrs organizēja pieredzes apmaiņas braucienu uz Igauniju. Tā ietvaros 15 speciālisti no Vidzemes pašvaldībām un VPR devās uz Voru, Igaunijā, lai uzzinātu, ko uzņēmējdarbības veicināšanā kaimiņzemē.

VORU APGABALA ADMINISTRĀCIJA UN UZŅĒMĒJDARBĪBA

Arī Igaunijā situācija, kad lauku teritorijas paliek arvien tukšākas un iedzīvotāji aizplūst uz lielajām pilsētām vai ārvalstīm, nav sveša. Pirms pieciem gadiem, ik dienu 1,5 cilvēki pameta Voru apgabalu. Tika uzsākta mērķtiecīga informācijas kampaņa, radot cilvēkos pozitīvu priekšstatu par Voru kā pievilcīgu vietu gan dzīvošanai, gan strādāšanai. Šobrīd aptaujas rādot, ka Voru tiekot uzskatīts par 2.pievilcīgāko vietu valstī, uz kuru iedzīvotāji labprāt gribētu pārcelties dzīvot.

Šobrīd Igaunijā notiek teritoriālā reforma un Voru apgabalā 13 pašvaldību vietā būs 3 pašvaldības un Voru pilsēta – pēc reformas pašvaldībām tiks deleģēta arī uzņēmējdarbības veicināšanas funkcija. Igaunijā labi darbojas atbalsts sistēma biznesa uzsācējiem un eksportspējīgajiem uzņēmumiem, taču pārējiem biznesa sektora dalībniekiem atbalsta instrumenti vēl jāpilnveido.

Voru apgabala galvenā nozare ir koksnes pārstrāde (galvenokārt mēbeļu ražošana), pārtikas ražošana un tūrisms. Industriālo teritoriju nav. Lai attīstītu dažādas uzņēmējdarbības idejas, tiek izmantotas Garage 48 un Brainhunt metodes. Brainhunt metode paredz, ka komandas iesūta savas idejas, no tām izvēlas 30 komandas, kuras saņem mentoru atbalstu. No šīm atlasa 7 visperspektīvākās, kas tālāk savu produktu attīstību turpina jau publiski - TV šovā.

PIEREDZES BRAUCIENĀ IEPAZĪTĀS ORGANIZĀCIJAS

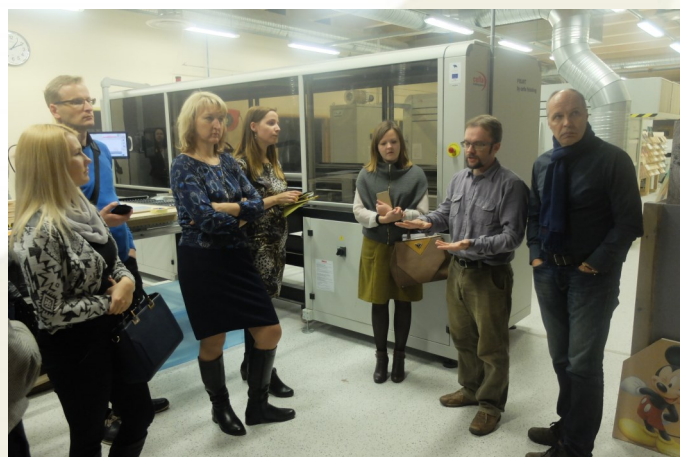
Brauciena laikā speciālisti viesojās vairākās Igaunijas organizācijās, kā arī iepazinās ar dažādām iniciatīvām.

MĒBEĻU KOMPETENCES CENTRS (THE CENTRE OF COMPETENCE FOR WOOD PROCESSING AND FURNITURE MANUFACTURING)

Kopumā Igaunijā ir izveidoti 6 kompetences centri, par kuriem informācija apkopota [šeit](#). Mēbeļu kompetences centru atvēra 2015.gadā, un tas ir daļa no Vaimelaa profesionālās skolas,

taču centram ir savs budžets. To izveidoja, izmantojot Eiropas Savienības Strukturālo fondu līdzekļus. Plānots, ka no 2020. gada centrs būs spējīgs sevi pašfinansēt. Lielākais izaicinājums – nekļūt no sadarbības partnera par konkurentu uzņēmējiem. Līdz šim brīdim centram ir ap 200 klientu, un tas piedāvā dažādus pakalpojumus – sākot ar ģimenes foto drukāšanu uz koka un beidzot ar prototipēšanu. Centra pakalpojumi ir salīdzinoši dārgi, taču uzņēmumi tos labprāt izmanto, jo pieejamas plašas tehnoloģiju iespējas. Kompetences centrs ir gatavs uzsākt sadarbību arī ar Latvijas uzņēmumiem, sniedzot prototipēšanas pakalpojumus. Uzziņai: www.tsenter.ee

MĒBEĻU KLASTERIS

Klasteri apvienojušies tieši mēbeļu ražotāji, tā darbība tiek finansēta gan no valsts, gan Eiropas Savienības līdzekļiem. Klasteris vairāk kalpo kā sadarbības tīkls, kur notiek zināšanu pārnese tā biedru vidū. Dalības maksa biedram – 200 eiro gadā. Uzziņai: <https://puiduklaster.ee>

Turpinājums nākamajā lappusē

Kā uzņēmējus atbalsta pašvaldības Igaunijā

PĀRTIKAS SADARBĪBAS TĪKLS

Savu darbību uzsāka 2004. gadā, nav reģistrēts, taču tas nav pašmērķis. Izstrādes procesā ir stratēģija nākamajiem 3 gadiem, galvenais mērķis – kļūt par labākajiem pārtikas ražotājiem Igaunijā. Šobrīd lielākais projekts – Uma Mekk (Mūsu garša, vietējā garša!). Uzziņai: umamekk@voruleader.ee

AMATNIECĪBAS SADARBĪBAS TĪKLS

Tā darbības ietvaros, izveidota mājaslapa www.umapuut.ee, kurā iespējams iegādāties tīkla dalībnieku produkciju – sākot no rotām un beidzot ar mūzikas diskus. Amatnieki tiekas reizi mēnesī, apmainās zināšanām, kā arī uz tikšanās tiek uzaicināti dažādi meistari. Tīkla amatnieki izgatavo suvenīrus tūrisma vajadzībām. Uzziņai: <http://umapuut.ee>

SANGASTES RUDZU CIEMATS

Rudzu ciemats izveidots Leader+ programmas ietvaros. Tajā apvienojušies vietējie Sangastes tūrisma pakalpojumu sniedzēji. Ciemata aprakstā norādīts, ka “Ciemā ļaudis ar prieku iepazīstinās jūs ar Sangastes muižu un Rudzu stāstu, kā arī ar neskarto dabu un vietējo dzīvi”. Sadarbība tiek attīstīta kopēja mērķa vārdā un izstrādāta arī vienota vizuālā identitāte, kā arī tiek organizētas dažādas apmācības un notiek dalība izstādēs. Uzziņai: <http://www.sangasterukkikyla.eu/en>

IGAUNIJAS PAŠVALDĪBU ATBALSTA IESPĒJAS UZŅĒMĒJDARBĪBAI

Voru pilsētā dzīvo ap 13 tūkstoši iedzīvotāju. Lielākais uzņēmums – Valio Eesti (piena pārstrāde), kurā strādā ap 170 darbinieku. Vēl pilsētā darbojas Cristella (beķereja, galvenokārt

saldēta produkcija), kurā strādā ap 200 darbinieku, Wermo (mēbeļu ražotne) – 60 darbinieki.

Voru attīstības aģentūrā iespējams saņemt konsultācijas uzņēmējdarbībā, biznesa uzsācēji var pretendēt uz atbalstu līdz 15 000 eiro. Taču pilsētai atsevišķu grantu vai subsīdiu programmu uzņēmējdarbības veicināšanai nav.

Uzziņai: <https://www.voru.ee/en/web/eng/welcome>

Vastseline pašvaldībā liels uzsvars tiek likts uz Vastselīnas pils attīstību. Pašvaldības priekšsēdētājs uzsvēra, ka pašvaldības uzdevums ir organizēt pasākumus, savukārt vietējo uzņēmumu uzdevums piedāvāt pasākuma apmeklētājiem pakalpojumus. Uzziņai: <http://www.vastseliina.ee/en/>

Rouge pašvaldība ir pašvaldība—pārsteigums. Lai gan iedzīvotāju mazāk kā 2000, tajā reģistrēti 179 uzņēmumi. Šī pašvaldība ir viena no pirmajām pašvaldībām Igaunijā, kas sniedza atbalstu uzņēmējdarbības uzsākšanai. Mazajiem uzņēmumiem atbalsts apmērs darbības uzsākšanai šobrīd ir 1000 eiro, jau esošiem uzņēmumiem – 3000 eiro. Ik gadu izveidojas ap 10 – 15 jaunu uzņēmumu. Pašvaldība atbalsta arī tos uzņēmējus, kuri vēlas mācīties, apmaksājot līdz 1000 eiro ar mācībām saistītus izdevumus. Reizi gadā uzņēmējiem tiek organizētas mācību vizītes, tāpat notiek dalība gadatirgos un izstādēs, kā arī regulāri pašvaldība apbalvo gada labākos uzņēmumus.

Paralēli aktivitātēm uzņēmējdarbībā, interesanta šķita arī pieeja, kā pašvaldība piesaista jaunus iedzīvotājus. Tā nopērk zemi, sadala to apbūves gabalos, izbūvē komunikāciju tīklu - elektrību, pievedceļu, ūdensvadu, kanalizāciju. Tālāk pašvaldība izsludina eseju konkursu “Kāpēc es gribu pārcelties uz dzīvi Rouge?”. Konkursā var piedalīties ģimenes ar bērniem, un tai jābūt gatavai uzvaras gadījumā deklarēt savu dzīvesvietu pašvaldībā. Uzvarētājs saņem tiesības uz apbūves gabalu, uz kura 5 gadu laikā jāuzbūvē māja. Ja tas tiek izdarīts noteiktajā termiņā, pašvaldība zemes gabalu pārdod ģimenei par apmēram 1 eiro kvadrātmetrā. Uzziņai: <http://rouge.kovtp.ee/web/eng/general-information>

Ina Miķelsone

Vidzemes Uzņēmējdarbības centra
vadītāja

Atpūties un baudi kultūru Vidzemes pusē!

Jaunākais par notikumiem kultūrā

www.vidzeme.lv/lv/kulturas_zinas/

Par izdevumu „VPR Jaunumi”

„VPR Jaunumi” ir Vidzemes plānošanas reģiona izdevums, lai informētu par aktualitātēm reģionā un novados.

Sagatavoja: Vidzemes plānošanas reģiona sabiedrisko attiecību speciālisti Anita Āboliņa (anita.abolina@vidzeme.lv, tālr. 29454752), Rūta Vasermane (ruta.vasermane@vidzeme.lv, tālr. 26513351) un Jānis Rubulis (janis.rubulis@vidzeme.lv, tālr. 28735705). Citējot vai pārfrāzējot obligāta atsauce uz “VPR Jaunumi”.